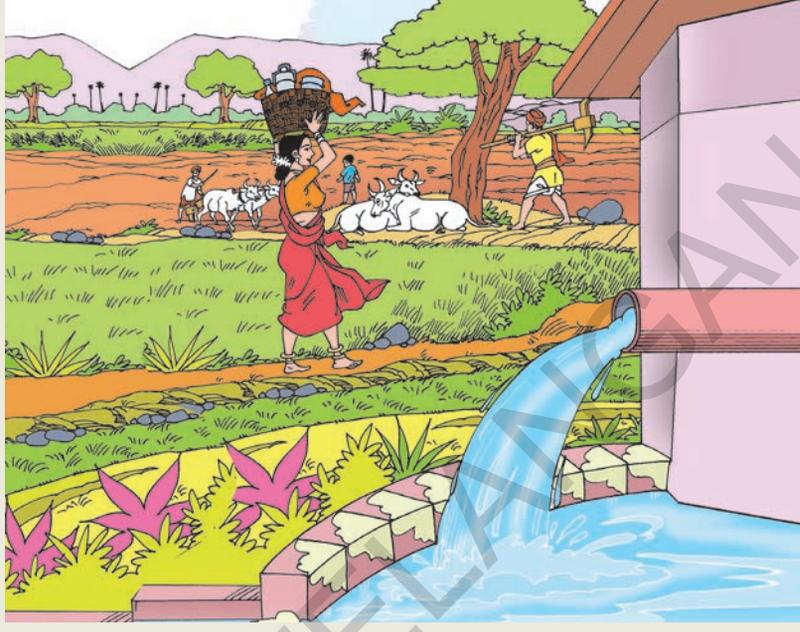

6. అన్నం

కింది బొమ్మను చూడండి, మాట్లాడండి.

ప్రశ్నలకు జవాబులు చెప్పండి

- ❖ పై బొమ్మలో ఏమేమి కనిపిస్తున్నాయి?
- ❖ పొలంలో ఉన్నవాళ్ళు ఏం చేస్తున్నారు?
- ❖ రైతు పొలం దున్నుతున్నాడు కదా! ఇంకా ఏమేమి చేస్తాడు?
- ❖ పంట పొలాలకు నీరు ఎక్కడ నుండి వస్తుంది?

విద్యార్థులకు సూచనలు

- ☞ పాఠంలోని బొమ్మలు చూడండి.
- ☞ పాఠం చదువండి. అర్థంకాని పదాల కింద గీత గీయండి.
- ☞ గీత గీసిన పదాలకు అర్థాలను మీ మిత్రులనుగాని, ఉపాధ్యాయులనుగాని అడగండి. లేదా 'పదాలు-అర్థాలు' అనే పట్టికలో చూసి తెలుసుకోండి.

అన్నం

(సంభాషణ)

నాయనమ్మ : ఒరే నవీన్! సరిగ్గా తినరా! ఎందుకట్లా అన్నం కిందపడేస్తున్నావు? నీకసలు అన్నం విలువ తెల్సా?

నవీన్ : తెల్సులే నాయనమ్మ. నాన్న బియ్యం తెస్తాడు. అమ్మ వండుతది. నువ్వు, నేను తింటాం.

నాయనమ్మ : నీకు తినడమొకటే తెలుసుకానీ ఆ బియ్యం ఎట్లా వస్తాయో తెలియదు.

నవీన్ : ఎందుకు తెలియదు? నాన్న సంతకు వెళ్ళి తెస్తాడు. అంతేగా!

నాయనమ్మ : బియ్యం 'మార్కెట్'లో పండేవి కాదులే! మీ నాన్న నడుగు. బియ్యం ఎట్లా వస్తాయో చెబుతాడు.

నవీన్ : సరే నాయనమ్మ... నాన్ననే అడుగుతాను. (తండ్రితో) నాన్నా! అసలు బియ్యం ఏ చెట్టుకు కాస్తాయి?

నాయనమ్మ : చూశావా హారీ! నీ కొడుకు తెలివి, ఎంతసేపూ ఆ టీవీలు, సెల్ ఫోన్లలో కంలా బతికితే ఇట్లాగే 'బియ్యం ఏ చెట్టుకు కాస్తాయి' అని అడగాల్సి వస్తుంది. ఇప్పటికైనా వాన్ని ఆ పల్లెల వెంట తీసుకెళ్ళి పంటలు పొలాలు చూపించు.

హరి : (నవీన్ తండ్రి) :
సరేలే అమ్మా...
చూపిస్తాలే!

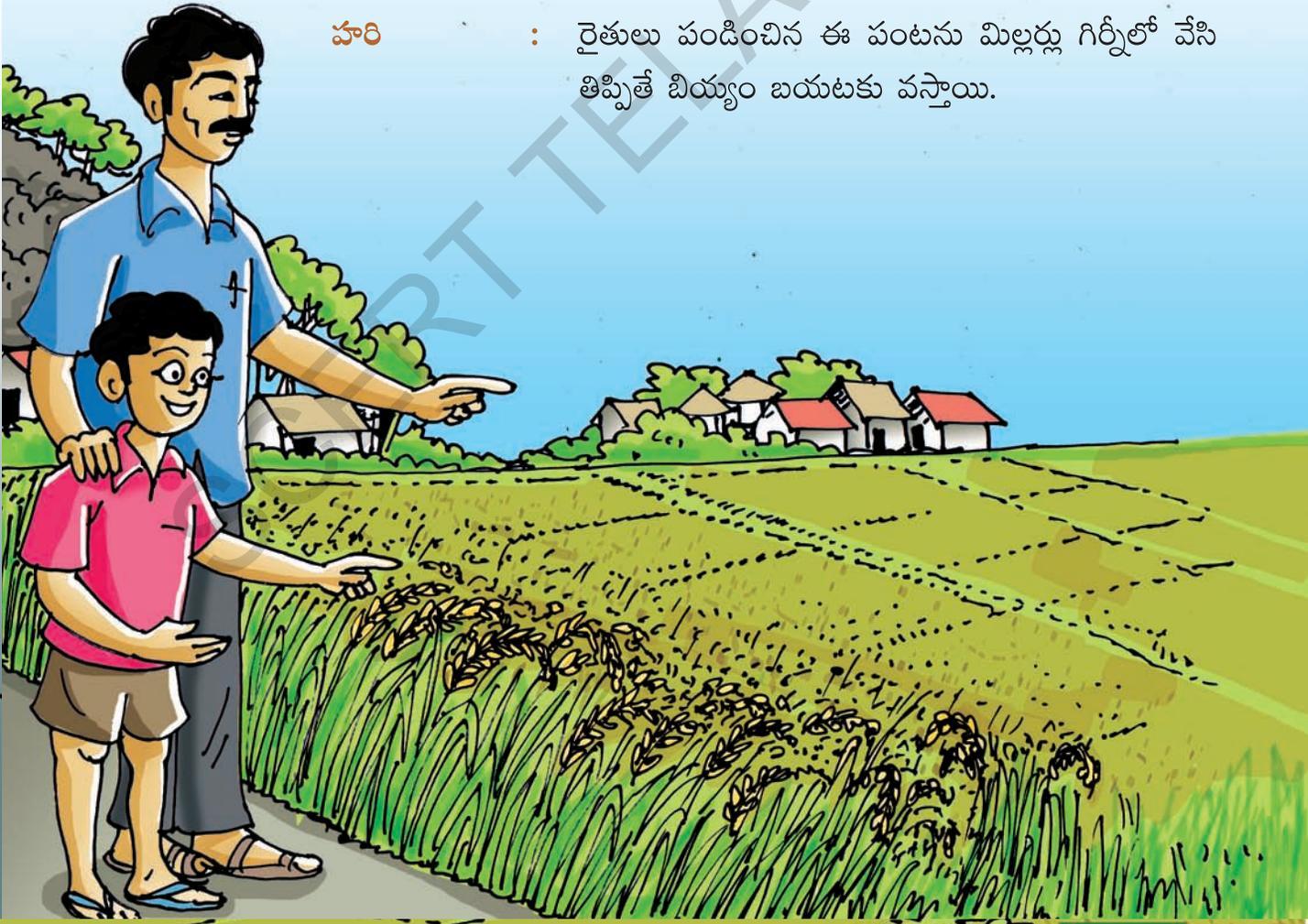
నవీన్ : నాన్నా! బియ్యం
చెట్లు పెద్దగా
ఉంటాయా?
మనం చెట్టెక్కి
తెంపుకోవాలా?

- హరి** : బియ్యం చెట్లు అనకూడదు. వాటిని వరిపైరు అంటారు. అవి మనం ఎక్కేటంత పెద్దగా ఉండవు. అయినా తినబోతూ రుచులడగడం దేనికి? చూస్తావుగదా!
- నవీన్** : (చుట్టూచూస్తూ) పల్లెటూరు భలే పచ్చగా ఉంది నాన్నా! పచ్చని చెట్లు, పారేనీళ్ళు, ఇదుగో... ఇదంతా పచ్చగా పరుచుకుందేమిటి?
- హరి** : ఇదే నువ్వడిగిన వరిపైరు.
- నవీన్** : ఇంత చిన్నగా ఉంటాయా! ఇవేంటి వేలాడుతున్నాయి?
- హరి** : అవి వరిగొలుసులు. ఆ గొలుసులకు వేలాడుతున్నవే వరిగింజలు. వడ్లు అని కూడా అంటారు.
- నవీన్** : వడ్లా! మరి బియ్యమేవి? బియ్యం కాస్తాయి అన్నారు కదా!
- హరి** : వరిపైర్లకు బియ్యం నేరుగా కాయవు. ఈ వడ్ల నుండే బియ్యం తీస్తారు.
- నవీన్** : అమ్మో! వాటిని బయటకెవరు తీస్తారు నాన్నా?

హరి : రైతులు పండించిన ఈ పంటను మిల్లర్లు గిర్నీలో వేసి తిప్పితే బియ్యం బయటకు వస్తాయి.

- నవీన్** : అవునా... మరి రైతులేం చేస్తారు?
- హరి** : పంటలు పండించే వారే రైతులు. బియ్యం అన్నం రూపంలో మన నోటిదాకా రావాలంటే రైతులు నాగలితో పొలాన్ని దున్నాలి. చదును చేయాలి. నీళ్ళు కట్టాలి. నాట్లువేయాలి. పంట ఏవుగా పండేలా చూడాలి. తర్వాత వరి కోయాలి. వడ్లను తూర్పారబట్టాలి. వాటిని బండ్లకెత్తి రైసుమిల్లుకు తీసుకెళ్ళాలి. మిల్లులో వడ్లువేసి గిర్నీపట్టాలి. అప్పుడుగాని బియ్యం చేతికి వస్తాయి.
- నవీన్** : అమ్మో! నాన్నా! మనం రోజూ తినే అన్నంలోని బియ్యం వెనక ఇంత కష్టం ఉందా?
- హరి** : మరేమనుకున్నావ్? నువ్వు రోజూ అన్నం తినేటప్పుడు ఎంతో వృథా చేస్తున్నావు కదా! దానివెనుక ఈ రైతుల శ్రమ, కష్టనష్టాలు దాగున్నాయని అర్థమైంది కదా!
- నవీన్** : అర్థమైంది నాన్నా! ఇంకెప్పుడూ నేను అన్నంలో ఒక్క మెతుకు కూడా వృథాచెయ్యను. పారవేయను కూడా!

భాషాసామర్థ్యాల సాధన

I వినడం-ఆలోచించి మాట్లాడడం

- అ) మీ ప్రాంతంలో పండించే ఒక పంట గురించి చెప్పండి.
- ఆ) పచ్చని పంట పొలాలను చూసినప్పుడు మీకేమనిపిస్తుందో చెప్పండి.
- ఇ) పంట పండించాలంటే విత్తనం నాటడం దగ్గర నుండి ధాన్యం చేతికందే వరకు ఏమేం చేయాలో చెప్పండి.

II ధారాళంగా చదువడం - అర్థం చేసుకోవడం

అ) పాఠం ఆధారంగా కింది వాక్యాల్లో తప్పు (X) ఒప్పు (✓) లను గుర్తించండి.

- 1) రైతులు నాగలితో పొలం దున్నతారు. ( )
- 2) వరిపైరుకు బియ్యం నేరుగా కాస్తాయి. ( )
- 3) వడ్లను గిర్నీలోపోసి పట్టిస్తే బియ్యం వస్తాయి. ( )
- 4) బియ్యం సూపర్ మార్కెట్లో పండిస్తారు. ( )
- 5) రైతు శ్రమను గుర్తించి అన్నం వృధా చేయకూడదు. ( )

ఆ) కింది పేరా చదువండి. ప్రశ్నలకు జవాబులను రాయండి.

ప్రతి సంవత్సరం శ్రావణమాసం అమావాస్య రోజును పొలాల అమావాస్యగా జరుపుకుంటాం. దీనిని పశువుల పండుగ అని కూడా అంటారు. పొలాలను దున్నడానికి ఉపయోగించే ఎద్దులను వాటితోపాటు ఆవులను కడిగి కొత్త బట్టలతో అందంగా అలంకరిస్తారు. వాటి కొమ్ములకు రంగులు వేస్తారు. పశువులకే కాదు పశువుల కాపరికి కూడా కొత్త బట్టలు పెడతారు. ఇంకా కానుకలు, పైకం కూడా సమర్పిస్తారు. ఈ పొలాల అమావాస్య రోజున పశువులు, పశువుల కాపరికి ఏ పని చెప్పకుండా విశ్రాంతినిస్తారు. పశువుల ప్రతిమలను మట్టితో చేసి పూజించి నైవేద్యం సమర్పిస్తారు. దానిని పశువులకు తినడానికి పెడతారు. ఈ పొలాల అమావాస్య మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో రైతులకు సంబంధించిన ముఖ్యమైన పండుగ. ఉమ్మడి నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్ జిల్లాల్లో ఘనంగా జరుపుకుంటారు. రైతుకు వెన్నుదన్నుగా ఉండి రైతుతోపాటు శ్రమచేసే పశువుల శ్రమను గౌరవించి ఈ పండుగ జరుపుకోవడం ఒక మంచి సంప్రదాయం.

- 1) పొలాల అమావాస్య ఏ మాసంలో వస్తుంది?
- 2) పొలాల అమావాస్య పండుగ రోజున ఏ జంతువులను అలంకరిస్తారు?
- 3) పొలాల అమావాస్య ఎవరికి సంబంధించిన ముఖ్యమైన పండుగ?
- 4) పొలాల అమావాస్యను ఘనంగా ఏయే జిల్లాల్లో జరుపుకొంటారు?
- 5) పొలాల అమావాస్య పండుగను జరుపుకోవడం మంచి సంప్రదాయం అని ఎందుకు అంటారు?

III సొంతంగా రాయడం

అ) కింది ప్రశ్నలకు మూడు నాలుగు వాక్యాలలో జవాబులను రాయండి.

- 1) నవీన్ వాళ్ళ నాన్న నవీన్‌ను పల్లెకు ఎందుకు తీసుకొని వెళ్ళాడు?
- 2) వరి పండించడానికి రైతు ఏమేమి చేస్తాడు?
- 3) 'అన్నంలో ఒక్క మెతుకు కూడా వృధాచేయనని' నవీన్ ఎందుకు అన్నాడు?

IV సృజనాత్మకత

అ) కింది బొమ్మ చూసి వారు ఏం మాట్లాడుకుంటున్నారో ఊహించి సంభాషణ రూపంలో రాయండి.

అమ్మ : పిల్లలూ! అన్నం కింద పడేయకండి. జాగ్రత్తగా తినండి.

పాప : నేను పడేయను. తమ్ముడికి తినడం రాక అప్పుడప్పుడు పడేస్తాడమ్మా!

బాబు : అన్నం కిందపడేది కొంచెమే కదా! ఏం కాదులే అమ్మా!

అమ్మ : _____

పాప : _____

బాబు : _____

అమ్మ : _____

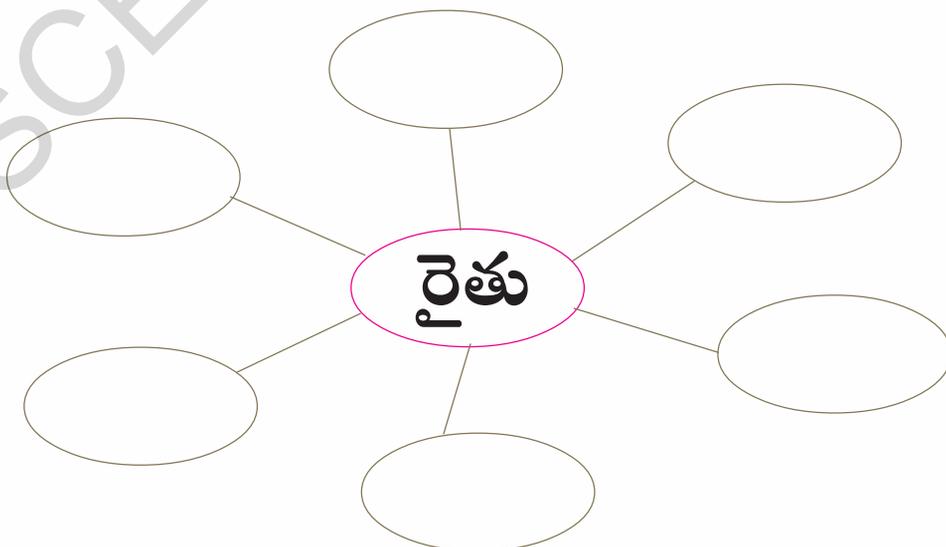
బాబు : _____

V పదజాలం

అ) కింది పదాల వరుసలో వేరుగా ఉన్నదాన్ని గుర్తించండి.

1) వరి	జొన్న	జామ	గోధుమ
2) కలం	కాగితం	పుస్తకం	నాగలి
3) నలుపు	గెలుపు	ఎరుపు	తెలుపు
4) సీతాఫలం	చామంతి	మందారం	గులాబి

ఆ) రైతుతో సంబంధం ఉన్న పదాలు '○' లో రాయండి.

ఇ) పాఠం ఆధారంగా బహువచనాలు రాయండి.

1) పంట	_____	5) రాజు	_____
2) రైతు	_____	6) చెట్టు	_____
3) పైరు	_____	7) పల్లె	_____
4) గొలక	_____	8) నెల	_____

ఈ) కింది గళ్ళలో కొన్ని పంటల పేర్లు ఉన్నాయి. వాటిని గుర్తించి రాయండి.

మి	ర	ప	త్రి	*
ను	స	ల్లి	వ	గో
ము	పె	ఉ	రి	ధు
లు	గ	న	శ	మ
కు	సు	మ	క్క	లు
మెం	తు	లు	వా	ఆ

ఉదా : మినుములు

_____

_____

_____

_____

ఉ) కింది పదాలను సొంతవాక్యాలలో ఉపయోగించి రాయండి.

ఉదా : వరిపైరు : మనందరి కడుపు నిండా అన్నం పెట్టాలని రైతులు వరిపైర్లు వేశారు.

- 1) నాగలి : _____
- 2) చదును : _____
- 3) పంట : _____
- 4) మెతుకు : _____
- 5) వృధా : _____

VI భాషను గురించి తెలుసుకుందాం

అ) కింది వాక్యాలను చదువండి. వాటిలో ఉన్న నామవాచకాల కింద గీత గీయండి.

- 1) మానస చాలా మంచిది.
- 2) కోతి నా చేతిలోని జామకాయ లాక్కుంది.
- 3) మల్లెపూలు సువాసనను ఇస్తాయి.
- 4) చార్మినార్ హైదరాబాదులో ఉన్నది.
- 5) మన రాజధాని హైదరాబాదును భాగ్యనగరం అని కూడా అంటారు.

ఆ) మీకు తెలిసి మరికొన్ని నామవాచకాలు రాయండి.

VII ప్రాజెక్టుపని

బియ్యంతో తయారుచేసే వంటకాలు ఏవి? వీటిలో ఏదైనా ఒక దానిని ఎలా తయారుచేస్తారో చెప్పండి.

నేనివి చేయగలనా?

- 1) ఏదైనా ఒక వంట పండించే విధానం గురించి సొంతమాటల్లో చెప్పగలను. ఔను / కాదు
- 2) ఇచ్చిన పేరా చదివి జవాబులు రాయగలను. ఔను / కాదు
- 3) రైతు శ్రమ గురించి సొంతమాటల్లో రాయగలను. ఔను / కాదు
- 4) చిత్రాన్ని చూసి సంభాషణలు రాయగలను. ఔను / కాదు
- 5) వేరుగా ఉన్న పదాన్ని గుర్తించగలను. ఇచ్చిన పదానికి సంబంధించిన పదాలు రాయగలను. పదాలతో సొంతవాక్యాలను రాయగలను. ఔను / కాదు
- 6) ఇచ్చిన వాక్యాలలో నామవాచకాలను గుర్తించగలను. ఔను / కాదు

సూక్ష్మ

మనిషి జీవితంలో వచ్చే ప్రతిరోజూ, క్రితం రోజుకన్నా కాస్తో కూస్తో ఎక్కువ విషయాలు నేర్చుకోవాలి.

- రవీంద్రనాథ్ రాగూర్